

Наукові перспективи
Видавнича група

№ 6 (47)

2025

НАУКА і ТЕХНІКА

серія: *право*, серія: *економіка*, серія: *педагогіка*,
серія: *техніка*, серія: *фізико-математичні науки*

СЬОГОДНІ

З Україною

в серці!

Видавнича група «Наукові перспективи»

**Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного
управління**

Асоціація науковців України

«Наука і техніка сьогодні»

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»)*

Випуск № 6(47) 2025

Київ – 2025

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration

Association of Scientists of Ukraine

"Science and technology today"

("Pedagogy" series, "Law" series, "Economics" series, "Physical and mathematical sciences" series, "Technics" series)

Issue № 6(47) 2025

Kyiv – 2025

ISSN 2786-6025 Online
УДК 001.32:1 /3](477)(02)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-6\(47\)](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-6(47))

**«Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал.
2025. № 6(47) 2025. С. 1770**

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320 журналу присвоєно категорію "Б" із економіки та педагогіки (спеціальності – 015 – Педагогічні науки; 076 - Економічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 530 журналу присвоєно категорію "Б" із права (спеціальність – 081 Юридичні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 10.10.2022 № 894 журналу присвоєно категорію "Б" із техніки (спеціальність - 122 Комп'ютерні науки)

Журнал видається за підтримки Міждержавної гільдії інженерів консультантів, Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання»

Рекомендовано до видавництва Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління (Рішення від 24.06.2025, № 9/6-25)

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible

Головний редактор: Сопілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Лауреат Премії Президента України для молодих вчених, Лауреат Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок, академік Академії наук вищої школи України, Заслужений юрист України (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Волк Павло Павлович — доцент кафедри водної інженерії та водних технологій Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Гирка Ольга Ігорівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету (Львів, Україна)
- Гнатюк Сергій Олександрович - кандидат технічних наук, доцент, заступник декана факультету аеронавігації, електроніки та телекомунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Дацій Олександр Іванович - доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Дівізінюк Михайло Михайлович - доктор фізико-математичних наук, професор, Завідувач відділу Відділу цивільного захисту та інноваційної діяльності Державної установи "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України" (Київ, Україна)
- Дяденчук Альона Федорівна - кандидат технічних наук, старший викладач кафедри вищої математики і фізики Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (Мелітополь, Україна)
- Забулонов Юрій Леонідович - доктор технічних наук, професор, Член-кореспондент НАН України, директор Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України» (Київ, Україна)
- Ільїн Валерій Юрійович - доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
- Ільїна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)

- Кардаш Оксана Любомирівна — кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Квасніков Володимир Павлович — доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Коваленко Валентин Васильович - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник сектору авторського права та суміжних прав лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)
- Коваленко Олена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
- Комнатний Сергій Олександрович - докторант кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Коробкова Олена Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри «Експлуатація портів і технологія вантажних робіт» Одеського національного морського університету, засновниця Навчального центру з підготовки та підвищення кваліфікації митних брокерів в Україні, експерт з митної справи, член Асоціації митних брокерів в Україні, дійсний Віце академік громадської організації «Академія технічних наук України», Member of International federation of customs brokers association (USA)
- Кравчук Володимир Миколайович — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Кузьмич Людмила Володимирівна - доктор технічних наук, головний науковий співробітник Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України (Київ, Україна)
- Куницький Сергій Олегович - кандидат технічних наук, старший дослідник, провідний науковий співробітник науково-дослідної частини Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Лук'янчук Олександр Петрович — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри будівельних, дорожніх, меліоративних, сільськогосподарських машин та обладнання Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Маджд Світлана Михайлівна - доктор технічних наук, професор, професор кафедри зеленої економіки та економіки природокористування Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління (Київ, Україна)
- Мануель Давид Массено - доцент відділу права та захисту даних, старший науковий співробітник і член координаційного комітету лабораторії UbiNET, запрошений член PDPC, член-консультант комісій цифрового права муніципальних адвокатських колегій Кампінаса та Прая-Гранде (Сан-Паулу), а також Комісії з інновацій, управління та технологій муніципальної адвокатської колегії Гуарульуса, коментатор IODA, почесний член IDEIA Institute, член Наукового комітету MICHRR, член EDEN, член-кореспондент RedNAC, член UMAU, член-кореспондент UBAU (Португалія)
- Микитин Тарас Миконович - кандидат технічних наук, завідувач кафедри менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Мірошніченко Валентина Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- Огієнко Микола Миколайович - кандидат технічних наук, професор кафедри організації авіаційних робіт та послуг Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Одарченко Роман Сергійович - завідувач кафедри телекомунікаційних та радіоелектронних систем Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Олексенко В'ячеслав Михайлович – доктор педагогічних наук, кандидат фізико-математичних наук, професор, професор кафедри вищої математики Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Харків, Україна)
- Оніщенко Наталія Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, академік НАПрН України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України (Київ, Україна)
- Опанасенко Володимир Миколайович — доцент кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ордановська Олександра Ігорівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій та методики навчання природничих дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Охріменко (Жмурко) Тетяна Олександрівна - старший науковий співробітник кафедри комп'ютеризованих систем управління Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Паскаль Олена Вікторівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогічних технологій початкової освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Поліщук Віталій Васильович — кандидат сільськогосподарських наук, завідувач відділу зрошення, відділення меліорації Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України (Київ, Україна)
- Пономаренко Лілія Петрівна – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри Загальної фізики Фізико-математичного факультету Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- Приходькіна Наталія Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
- Стахова Анжеліка Петрівна — старший викладач кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

- Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Удодова Яна Вадимівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)
- Фесенко Андрій Олексійович - кандидат технічних наук, асистент кафедри кібербезпеки та захисту інформації Київського національного університету імені Тараса Шевченка. (Київ, Україна)
- Черненко Варвара Петрівна - кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики і вищої математики Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (Кременчук, Україна)
- Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна)
- Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
- Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Якимчук Аліна Юріївна - доктор економічних наук, професор, Академік економічних наук України, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Якимчук Олег Феодосійович - керівник групи білінгу Відділу бізнес-систем Департаменту інформаційних технологій ПРАТ «Рівнеобленерго» (Рівне, Україна)
- Яцишин Андрій Васильович - доктор технічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник Відділу цивільного захисту та інноваційної діяльності Державної установи "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України" (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Право»

Баско А.В.	23
<i>ГЕНЕЗА ТА СТАН НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ</i>	
Бут Ю.А.	36
<i>ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАСАДИ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА ПРИ ПРОВЕДЕННІ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ</i>	
Власенко Ю.В.	48
<i>КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВВЕДЕННЯ В ОМАНУ СУДУ ТА ІНШОГО УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ І ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН</i>	
Грицай С.О.	63
<i>ВЗАЄМООБУМОВЛЕНІСТЬ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПЛОЩИНИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ У МЕТОДОЛОГІЇ РОЗБУДОВИ ЗАГАЛЬНОЇ ТЕОРІЇ ПРАВА</i>	
Гуменюк В.В.	80
<i>КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ЦІННОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ</i>	
Касапоглу С.О.	91
<i>ЕТИЧНІ МЕЖІ ВИКОРИСТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: БАЛАНС МІЖ КОНФІДЕНЦІЙНІСТЮ ТА СУСПІЛЬНИМ ІНТЕРЕСОМ</i>	

Кірільцева Я.П. <i>СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПОРТРЕТ СУБ'ЄКТА ЗЛОЧИНУ КОЛАБОРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: КРИМІНОЛОГІЧНЕ ДОСЛІ- ДЖЕННЯ</i>	102
Кравцова Т.М., Гапук Г.В., Герич Д.Д. <i>МІЖВІДОМЧА ВЗАЄМОДІЯ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ З ПИТАНЬ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ-ЖЕРТВ ЗЛОЧИНІВ</i>	118
Кравцова Т.М., Шевчик В.В., Зелінська О.М. <i>РОЛЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У ЗАПОБІГАННІ ТА ПРОТИ- ДІЇ НАСИЛЬСТВУ НАД ДІТЬМИ</i>	128
Кузьменко О.В., Чорна В.Г., Кожура Л.О. <i>АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІН- СТИТУТУ ВІЙСЬКОВОГО КАПЕЛАНСТВА В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ</i>	137
Пархета В.І., Родік Т.П. <i>РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЦИКЛУ ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН</i>	148
Пурик М.Є. <i>ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЇ В ЕПОХУ БУМУ ТЕХНОЛОГІЧНИХ СТА- РТАПІВ: ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРАВА ЗА ОСТАННІ ТРИ ДЕСЯТИЛІТТЯ</i>	157
Турій А.І. <i>ПРОТИДІЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ З ВРАЗЛИВИХ СОЦІАЛЬ- НИХ ГРУП У РЕАЛІЯХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	166
Чекін Д. <i>ПРОТИДІЯ НЕЗАКОННОМУ ЗАВОЛОДІННЮ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ МОЛОДДЮ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД</i>	177
Чомахашвілі О.Ш. <i>РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ РЕГІОНАЛЬ- НОГО ТА СУБРЕГІОНАЛЬНОГО РІВНІВ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТИ</i>	188

Шахов В.В. 198
ЗДІЙСНЕННЯ ВИСТАВКОВО-ЯРМАРКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Шорський П.О. 208
ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СУБ'ЄКТІВ ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ

СЕРІЯ «Економіка»

Андренко І.Б. 217
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЕМ

Андрусик Б.В. 229
ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК СТРАТЕГІЯ ДОСЯГНЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Герасименко Ю.С. 241
МАРКЕТИНГОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В БІНПО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗВО НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Живко З.Б., Демченко О.В. 253
УРАХУВАННЯ РЕАЛЬНОГО ФАКТОРУ ІНФЛЯЦІЇ ПРИ ФОРМУВАННІ НЕОБХІДНОГО РІВНЯ ДОХОДНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ

Маслов В. 276
ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ У БАНКІВСЬКОМУ БІЗНЕСІ

Мороз А.М. 286
ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ НИЗЬКОВУГЛЕЦЕВОГО АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ

Мостицький Я.Ю. 301
ДЕРЖАВНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ЖИТЛОВОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ ЯК ФАКТОР ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Нгуен Є.Т., Кравченко В.М.

320

*ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ОБМЕЖЕНЬ
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ СИСТЕМ
В КОМЕРЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ*

Семенов В.Ф., Ройзін І.Г.

336

*СТАН І СТРАТЕГІЇ ПОКРАЩЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА У
СФЕРІ ТУРИЗМУ І РЕКРЕАЦІЇ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ*

Черевко І.В., Черевко Г.В.

348

*БІОЕКОНОМІКА ЯК КОНКУРЕНЦІЙНА МОДЕЛЬ ЕКОНОМІКИ
ЗРІВНОВАЖЕНОГО РОЗВИТКУ – ДОСВІД КРАЇН ЄС*

СЕРІЯ «Педагогіка»

Demchenko I., Bilan V.

362

*PROFESSIONAL GROWTH OF PRESCHOOL TEACHERS AS A FACTOR
OF EDUCATIONAL PROCESS QUALITY*

Husztı I., Fodor K., Hnatyk K.

372

*ENHANCING STUDENTS' ENGLISH READING COMPREHENSION
WITH AI ASSISTANCE*

Melnychuk O.D., Dovhalets O.M.

380

*TEACHING MEDICAL ENGLISH IN MODERN UKRAINE: WARTIME
NARRATIVES IN LANGUAGE TRAINING OF HEALTHCARE
STUDENTS*

**Samoylenko A.Yu., Basanets O., Holembovska L., Lytovchenko N.,
Maksymova L.**

392

*INNOVATIVE CULTURE OF HIGHER EDUCATION STUDENTS AS A
RESULT OF PEDAGOGICAL SUPPORT OF PROFESSIONAL
TRAINING*

Акімова О.В., Сапогов М.В., Гапчук Я.А., Салій Р.В.

403

*ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ У СИСТЕМІ ОСОБИСТІ-
СНО-ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ*

UDC 378:811

[https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-6\(47\)-372-379](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-6(47)-372-379)

Husztı Ilona Doctor of Philosophy in Language Pedagogy, Associate Professor, Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Berehove, tel.: (095) 331-79-30, <https://orcid.org/0000-0002-1900-8112>

Fodor Kateryna Doctor of Philosophy in Language Pedagogy, Associate Professor, Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Berehove, tel.: (066) 473-48-63, <https://orcid.org/0000-0002-5086-0944>

Hnatyk Katalin Doctor of Philosophy in Language Pedagogy, Associate Professor, Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Berehove, tel.: (066) 920-26-64, <https://orcid.org/0000-0003-4975-6266>

ENHANCING STUDENTS' ENGLISH READING COMPREHENSION WITH AI ASSISTANCE

Abstract. University students frequently grapple with advanced vocabulary, nuanced texts, and critical analysis, impeding their reading comprehension, a cornerstone for academic success across disciplines. Traditional pedagogical methods often fall short in providing the individualized and adaptive support crucial for addressing these diverse learning gaps, leading to student frustration and diminished academic performance. This article explores the transformative potential of artificial intelligence (AI) in revolutionizing English language instruction, specifically targeting reading comprehension enhancement. It delves into how core AI technologies, such as Natural Language Processing and machine learning, underpin intelligent reading assistants, facilitating personalized learning pathways and delivering immediate, data-driven feedback. The discussion encompasses the practical integration of AI tools, emphasizing their significant benefits in bolstering vocabulary acquisition, cultivating critical thinking skills through AI-guided analysis, and fostering dynamic collaborative learning environments. Furthermore, the article highlights AI's role in improving accessibility, streamlining assessment processes, and offering actionable insights for educators. Despite these numerous advantages, crucial challenges related to AI adoption are addressed, including technological barriers, student adaptation, data privacy concerns, and the imperative for robust quality control and comprehensive teacher training. The paper underscores the necessity of a balanced approach, ensuring AI complements traditional instruction and human interaction rather than replacing them, thereby mitigating risks like over-reliance or academic misconduct.

Ultimately, this piece provides a comprehensive overview of how AI is poised to profoundly reshape reading, learning, and teaching, advocating for ethical deployment and continuous research to maximize its educational impact.

Keywords: artificial intelligence (AI), benefits of AI in reading comprehension, English reading comprehension, higher education, strategies.

Густі Ілона Іштванівна доктор філософії з галузі «Освіта/Педагогіка», доцент кафедри філології, Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II, м. Берегове, тел.: (095) 331-79-30, <https://orcid.org/0000-0002-1900-8112>

Фодор Катерина Йосипівна доктор філософії з галузі «Освіта/Педагогіка», доцент кафедри філології, Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II, м. Берегове, тел.: (066) 473-48-63, <https://orcid.org/0000-0002-5086-0944>

Гнатик Каталін Бейлівна доктор філософії з галузі «Освіта/Педагогіка», доцент кафедри філології, Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II, м. Берегове, тел.: (066) 920-26-64, <https://orcid.org/0000-0003-4975-6266>

ПОКРАЩЕННЯ РОЗУМІННЯ ПРОЧИТАНОГО АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ЗА ДОПОМОГОЮ ШІ

Анотація. Здобувачі вищої освіти часто стикаються зі значними труднощами у роботі з розширеною лексикою, нюансами текстів та критичним аналізом, що перешкоджає їхньому розумінню прочитаного – фундаментальній навичці для академічного успіху в усіх дисциплінах. Традиційні педагогічні методи часто не забезпечують індивідуалізованої та адаптивної підтримки, яка є вирішальною для подолання цих різноманітних прогалин у навчанні, що призводить до розчарування здобувачів та зниження їхньої академічної успішності. Ця стаття досліджує трансформаційний потенціал штучного інтелекту (ШІ) у революціонізації викладання англійської мови, спрямований зокрема на покращення розуміння прочитаного. Вона заглиблюється в те, як основні технології ШІ, такі як обробка природної мови та машинне навчання, є основою розробки інтелектуальних помічників для читання, полегшуючи персоналізовані навчальні траєкторії та забезпечуючи миттєвий зворотний зв'язок на основі даних. Обговорення охоплює практичну інтеграцію інструментів ШІ, підкреслюючи їхні значні переваги у збагаченні словникового запасу, розвитку навичок критичного мислення за допомогою ШІ-орієнтованого аналізу та сприянні динамічному спільному навчанню. Крім того, стаття висвітлює роль ШІ у покращенні доступності, оптимізації процесів оцінювання та наданні дієвих даних

для викладачів. Попри ці численні переваги, розглядаються критичні виклики, пов'язані з впровадженням ШІ, включаючи технологічні бар'єри, адаптацію студентів, питання конфіденційності даних, а також необхідність надійного контролю якості та комплексного навчання викладачів. Робота підкреслює важливість збалансованого підходу, що забезпечує доповнення ШІ традиційного навчання та людської взаємодії, а не їхню заміну, тим самим зменшуючи ризики, такі як надмірна залежність або академічна недобросовісність. Зрештою, ця стаття надає всебічний огляд того, як ШІ має глибоко переформатувати читання, навчання та викладання, виступаючи за етичне впровадження та безперервні дослідження для максимізації його освітнього впливу.

Ключові слова: штучний інтелект (ШІ), переваги ШІ в розумінні прочитаного, розуміння прочитаного англійською мовою, вища освіта, стратегії.

Problem statement. Reading comprehension stands as a cornerstone of English language education, forming a critical foundation for academic success across all disciplines. From understanding complex scientific papers to dissecting historical documents and analyzing literary works, the ability to effectively comprehend written material is paramount for university students. However, a significant challenge exists: university students frequently struggle with the nuanced demands of higher-level texts. This struggle manifests in several key areas such as encountering advanced and specialized vocabulary, and deficiencies in applying critical analysis skills to deconstruct and evaluate information.

Traditional pedagogical approaches, while valuable, often face limitations in providing the individualized and adaptive support necessary to address these diverse and specific comprehension gaps. Consequently, students may fall behind, experience frustration, and their overall academic performance can suffer.

The rapid advancements in artificial intelligence (AI) present a transformative opportunity to revolutionize English language instruction and directly address these reading comprehension challenges. AI's capacity for personalized learning, immediate feedback, and data-driven insights holds significant potential for improving students' reading comprehension by offering dynamic and adaptive learning environments that consider individual needs and learning styles. The integration of AI into English lessons could provide innovative solutions to empower university students to navigate complex texts with greater proficiency and confidence, ultimately fostering a deeper level of academic engagement and success.

Analysis of recent research and publications. Though AI is a relatively recent development, much has been written about its use in language teaching. For instance, it is highly debated in the academic literature [5] how Artificial Intelligence (AI) tools can enhance human knowledge and intellectual capabilities within the educational sector. Danesi [2] provides a comprehensive exploration of how AI is reshaping

language education. Ademola [1] explores how artificial intelligence (AI) is transforming reading strategies and its impact on reading habits, comprehension techniques, and educational outcomes. In addition, the author discusses how AI-driven recommendations can personalize reading materials to individual preferences and comprehension levels, leading to more efficient learning. Fu and Hiniker [3] investigate the impact of AI tools on students' reading processes and cognitive engagement.

Based on a study of students using AI for reading support, it found that while initial interactions promoted higher-order thinking, students tended towards more passive reading over time. The research highlighted AI's utility for summarizing, understanding complex terms, and encouraging critical thinking. The authors propose design implications for future AI reading-support systems, suggesting structured support for lower-level tasks and proactive prompts for higher-order thinking, emphasizing the need for adaptive features to balance efficiency with cognitive engagement.

Enhancing reading comprehension with AI-generated adaptive texts was also investigated [4]. The potential of AI-driven adaptive texts to improve students' reading comprehension and learning outcomes through personalized instruction was explored. It is highlighted that reading comprehension remains vital in the digital age, despite evolving reading habits [6]. Moreover, it is emphasized that constructive and personalized learning activities can aid knowledge construction, and AI can enhance the effectiveness and accessibility of these activities, including the potential of generative AI. Finally, a study by Wei [7] concludes that AI-mediated language instruction holds promise for revolutionizing language learning by improving outcomes, motivating learners, and promoting autonomy.

In view of the above, **the purpose of the article** is to explore the impact of artificial intelligence on reading comprehension and education. It aims to get insights into the core AI technologies that underpin these advancements, detailing how they enable personalised learning. Furthermore, the article outlines the practical implementation of AI reading assistants, highlighting their benefits in areas like vocabulary enhancement and critical thinking development. Finally, it addresses the challenges and best practices for integrating AI into educational settings, while also looking ahead to future trends and the profound implications for learning. Ultimately, this piece aims to provide a comprehensive overview of how AI is revolutionising the way we read, learn, and teach.

Presentation of the main material. The advent of AI is reshaping the terrain of reading, moving beyond traditional methods to offer dynamic and personalised learning experiences and real-time comprehension assessment. While conventional reading often relies on static texts and self-driven comprehension, AI-enhanced approaches utilise sophisticated algorithms to create interactive and adaptive

environments. This shift allows for more targeted instruction and real-time feedback, fundamentally transforming how individuals engage with and understand written material.

At the heart of this transformation lie core AI technologies such as Natural Language Processing (NLP) and machine learning. NLP enables AI systems to understand, interpret, and generate human language, making it possible for machines to analyse text, identify key concepts, and even summarise complex information. Machine learning algorithms, on the other hand, allow these systems to learn from vast amounts of data, adapt to individual user behaviour, and continuously improve their performance in tasks like comprehension assessment and content recommendation. These technologies collectively form the backbone of intelligent reading assistants, driving their ability to provide tailored support.

Implementing AI reading assistants involves several key considerations, from choosing popular platforms to integrating them with existing educational infrastructure. Many AI reading platforms are emerging, offering features like adaptive learning, progress tracking, and interactive exercises. Effortless integration with Learning Management Systems (LMS) is crucial for widespread adoption, allowing educators to manage assignments, track student performance, and personalise learning pathways effectively. These personalised pathways utilise advanced data analytics to tailor educational journeys based on individual needs, preferences, and progress tracking mechanisms, ensuring that students focus on areas requiring improvement at their optimal pace.

Real-time comprehension assessment is a hallmark of AI-enhanced reading, moving beyond traditional summative tests to provide immediate insights. This is achieved through automated comprehension checks, which might involve quick quizzes or cloze activities, and interactive questioning that prompts deeper engagement with the text. Performance analytics track student progress over time, identifying areas of strength and weakness, while immediate feedback systems provide instant corrections and explanations, allowing students to rectify misunderstandings promptly.

AI significantly enhances vocabulary acquisition through innovative methods. Contextual vocabulary learning exposes students to new words within authentic texts, helping them grasp meaning from surrounding information. Spaced repetition systems optimise memory retention by scheduling review sessions at scientifically determined intervals. Word relationship mapping helps students understand synonyms, antonyms, and conceptual connections, fostering a richer understanding of language, while personalised vocabulary lists ensure that instruction is tailored to each individual's specific needs.

Beyond basic comprehension, AI plays a vital role in fostering critical thinking skills. AI-guided analysis prompts encourage students to explore deeper into texts,

asking questions that stimulate reflection and evaluation. Deep reading strategies are promoted through AI's ability to highlight subtle nuances and thematic connections. Inference training helps students develop the ability to deduce meaning from implicit information, and AI assists in the interpretation of complex texts by breaking down difficult passages and providing contextual support.

Collaborative learning features are also enhanced by AI, creating dynamic and engaging group environments. AI-moderated discussions can guide conversations, ensure fair participation, and identify key discussion points. Peer review systems, facilitated by AI, provide structured feedback mechanisms, while group comprehension activities allow students to work together on challenging texts. Social learning analytics offer insights into group dynamics and individual contributions, helping educators understand and optimise collaborative efforts.

Data-driven instruction is revolutionised by AI, providing educators with unprecedented insights into student learning. AI systems collect and analyse student performance metrics, identifying patterns in reading behaviour and pinpointing specific comprehension gaps. Progress visualisation tools present this data in an accessible format, allowing teachers to make informed instructional decisions and tailor their teaching strategies to individual and collective needs, ultimately leading to more effective interventions.

Accessibility and inclusion are significantly improved by AI reading technologies. Text-to-speech capabilities benefit visually impaired students and those with reading difficulties, transforming written text into audible content. Multiple language support broadens access for non-native speakers, while learning disability accommodations, such as adjustable reading speeds and simplified text options, cater to diverse learning needs. Universal design principles are integrated into AI platforms, ensuring that the learning environment is inherently accessible to all users.

AI also transforms assessment and evaluation processes, making them more efficient and insightful. AI-powered testing systems can generate adaptive assessments that adjust difficulty based on student performance. Performance tracking provides continuous monitoring of progress, moving beyond single-point assessments. Automated grading for various question types reduces teacher workload, and comprehensive progress reporting offers detailed insights into student growth, enabling more targeted and timely interventions.

Successful implementation of AI reading assistants requires careful planning and execution. Integration strategies must be well-defined to ensure effortless connectivity with existing educational tools. Comprehensive teacher training requirements are essential to equip educators with the skills and confidence to utilise AI effectively. Student orientation needs to familiarise students with new technologies, and robust technical support considerations are paramount to address any issues that may arise, ensuring a smooth and productive learning experience.

However, challenges in AI adoption must be addressed. Technology barriers, such as lack of infrastructure or digital literacy, can hinder implementation. Student resistance may arise from unfamiliarity or discomfort with new tools, while privacy concerns regarding data collection and usage require transparent policies and secure systems. Quality control measures are crucial to ensure that AI-generated content and feedback are accurate, reliable, and pedagogically sound, maintaining trust in the technology.

Looking to the future, the terrain of AI reading technology is constantly evolving. Emerging AI technologies, such as advanced large language models and multimodal AI, promise even more sophisticated reading experiences. Predicted developments include highly personalised adaptive learning agents and more intuitive human-AI interaction. Industry forecasts suggest widespread adoption in educational settings, while research directions continue to explore the cognitive impacts of AI on reading and the ethical considerations of its use.

While the benefits are numerous, it is important to consider potential challenges. First, it is evident that heavy reliance or over-reliance on AI for tasks like summarizing might hinder the development of deeper analytical and critical reading skills; therefore, a balanced approach is crucial. Second, the ease with which AI can generate content raises concerns about cheating. Then, as with any technology that collects student data, privacy concerns need to be addressed. Furthermore, educators need proper training to effectively integrate AI tools into their teaching practices. Finally, it should be noted that AI should complement traditional teaching methods, providing personalized support and automating tasks, rather than replacing direct instruction and human interaction.

Conclusions. AI holds transformative potential for improving reading comprehension at the university level. With thoughtfully designed tools and strategies, educators can create more inclusive, engaging, and effective reading experiences. However, the success of these innovations depends on ethical implementation, pedagogical balance, and ongoing research into best practices.

AI offers a powerful suite of tools to revolutionize reading comprehension in English lessons by providing personalized, engaging, and efficient learning experiences. By leveraging AI to adapt content, provide instant feedback, identify learning gaps, and create customized materials, educators can significantly enhance students' reading abilities. However, a thoughtful and balanced approach is necessary to maximize these benefits while mitigating potential drawbacks and ensuring that AI supports, rather than replaces, the development of essential critical thinking skills.

As further research directions, one can conduct qualitative and quantitative studies on student and educator perceptions of AI tools for reading comprehension, including their willingness to adopt these tools, perceived benefits, challenges, and concerns.

References:

1. Ademola, E.O. (2024). Reading strategies in the AI Age: Enhancing comprehension and engagement with advanced technologies. In *Proceedings of the 38th iSTEAMS Multidisciplinary Bespoke Conference. 15th–19th July, 2024, University of Ghana, Accra, Ghana* (pp. 105-124). dx.doi.org/10.22624/AIMS/ACCRABESPOKE2024P13
2. Danesi, M. (2024). *AI in foreign language learning and teaching: Theory and practice*. New York: Nova Science Publishers.
3. Fu, Y., & Hiniker, A. (2025). Supporting Students' Reading and Cognition with AI. *arXiv*. <https://arxiv.org/abs/2504.13900>arxiv.org, <https://doi.org/10.48550/arXiv.2504.13900>
4. He, X. (2024). Enhancing reading comprehension with AI-generated adaptive texts. *International Journal of New Developments in Education*, 6(7), 46–52. <https://doi.org/10.25236/IJNDE.2024.060708>.
5. Jackson, E.A., & Jackson, H.F. (2024). Enhancing human knowledge and capabilities with Artificial Intelligence tools for education. *Educational Challenges*, 29(2), 139–150. <https://doi.org/10.34142/2709-7986.2024.29.2.09>
6. McCarthy, K. S., & Yan, E. F. (2024). Reading comprehension and constructive learning: Policy considerations in the age of artificial intelligence. *Policy Insights from the Behavioral and Brain Sciences*, 11(1), 19–26. <https://doi.org/10.1177/23727322231218891>
7. Wei, L. (2023). Artificial intelligence in language instruction: Impact on English learning achievement, L2 motivation, and self-regulated learning. *Frontiers in Psychology*, 14:1261955. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1261955>

Література:

1. Ademola, E.O. (2024). Reading strategies in the AI Age: Enhancing comprehension and engagement with advanced technologies. In *Proceedings of the 38th iSTEAMS Multidisciplinary Bespoke Conference. 15th–19th July, 2024, University of Ghana, Accra, Ghana* (pp. 105-124). dx.doi.org/10.22624/AIMS/ACCRABESPOKE2024P13
2. Danesi, M. (2024). *AI in foreign language learning and teaching: Theory and practice*. New York: Nova Science Publishers.
3. Fu, Y., & Hiniker, A. (2025). Supporting Students' Reading and Cognition with AI. *arXiv*. <https://arxiv.org/abs/2504.13900>arxiv.org, <https://doi.org/10.48550/arXiv.2504.13900>
4. He, X. (2024). Enhancing reading comprehension with AI-generated adaptive texts. *International Journal of New Developments in Education*, 6(7), 46–52. <https://doi.org/10.25236/IJNDE.2024.060708>.
5. Jackson, E.A., & Jackson, H.F. (2024). Enhancing human knowledge and capabilities with Artificial Intelligence tools for education. *Educational Challenges*, 29(2), 139–150. <https://doi.org/10.34142/2709-7986.2024.29.2.09>
6. McCarthy, K. S., & Yan, E. F. (2024). Reading comprehension and constructive learning: Policy considerations in the age of artificial intelligence. *Policy Insights from the Behavioral and Brain Sciences*, 11(1), 19–26. <https://doi.org/10.1177/23727322231218891>
7. Wei, L. (2023). Artificial intelligence in language instruction: Impact on English learning achievement, L2 motivation, and self-regulated learning. *Frontiers in Psychology*, 14:1261955. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1261955>

Журнал

«Наука і техніка сьогодні»

(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»)

Випуск № 6(47) 2025

Формат 60х90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2. Наклад 100 прим.
Зам. 1

Видавець:

Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд. 11, оф 68, м. Київ, 04070.

Підготовлено рекламним агентством

«GoToPrint» Адреса, Україна, Київська обл., м. Київ, вул. Льва Толстого, 63
тел.+38073 996 46 57, +38050 771 27 31, e-mail: gotoprint@gmail.com